

คลินิก

วารสารเวชปฏิบัติและการใช้ยา
ปีที่ 21 ฉบับที่ 3 มีนาคม 2548 ISSN 0857-149X
www.doctor.or.th/E-mail : clinicmag@doctor.or.th

มีแบบทดสอบ CME

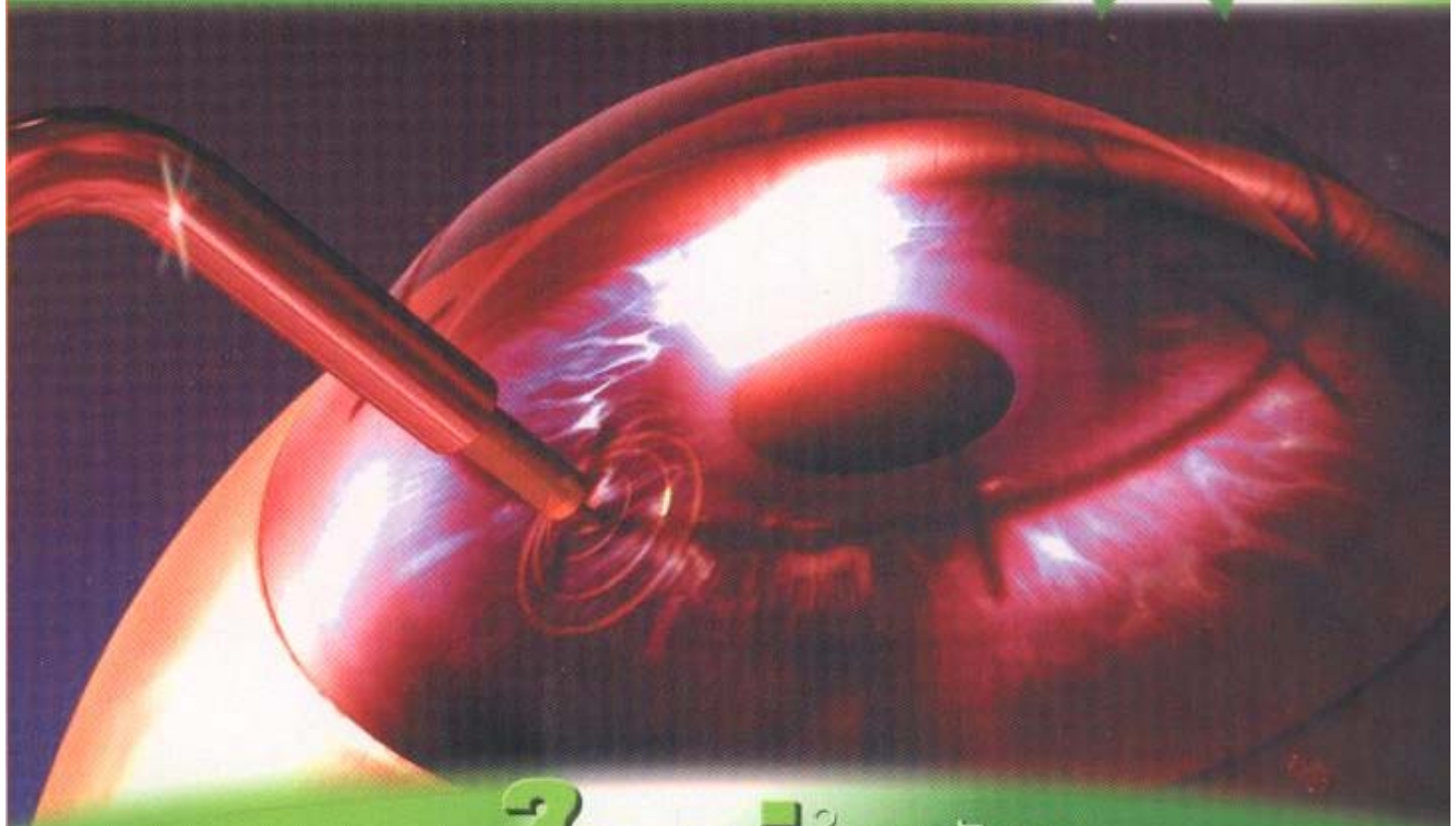
ปีที่ 21

พิเศษฉบับนี้

อ่าน บทสัมภาษณ์แพทย์ดีเด่น

ของแพทยสภา ปี 2547

บพ.สมสิทธิ์ ตันสุกสวัสดิกุล

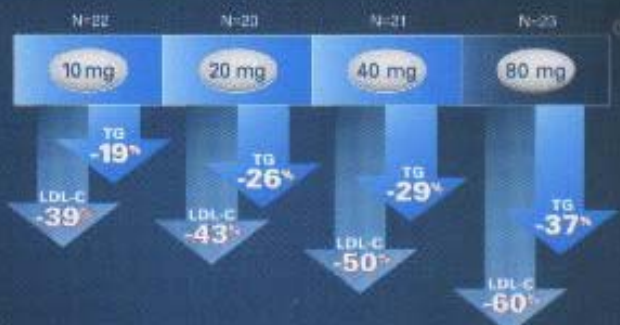

เทคโนโลยีใหม่ในการรักษาโรคตา

The power to help patients meet their lipid goals

When used with diet and exercise, LIPITOR® (atorvastatin calcium) provides:

- Power across lipid parameters⁽¹⁾
- A dose range to reach LDL-C goal⁽²⁾
- A proven safety profile⁽³⁾

Results of two multicenter, placebo-controlled, dose-response studies in patients with hypercholesterolemia. Atorvastatin given as a single dose over 6 week⁽²⁾

LIPITOR
atorvastatin calcium

WHERE GOALS ARE MET™

LPT 11A-03-000

© 2007 Pfizer Inc. All rights reserved.

สารบัญ 4

เก็บสาระจากวารสารต่างประเทศ / 269

วิชัย เอกพลาการ

- สตรีรอยต์รักษา sepsis ได้ผลหรือไม่
- กินเนื้อแดงเป็นเวลานานเสี่ยงเป็นมะเร็งลำไส้ใหญ่
- เวลาสำคัญไฉนในการรักษา stroke

ถาม-ตอบผ่าน website / 272

ศักดิ์ชัย วงศกิตติรักษ์ (บรรณาธิการ)

- ปัญหาไส้เลื่อน/วีรพัฒน์ สุวรรณธรรมมา
- กระตุกโหนกปลาจ้ำหัก/ศุภกิจ พิมพ์ลธรส
- การตรวจสุขภาพตา/ศักดิ์ชัย วงศกิตติรักษ์

ท่อง www ไปกับคลินิก / ชำแก้ว ทวานาวารี 275

ใช้กาฟหลังนอน (www.immunize.org/mening)

เฉลยแบบทดสอบ CME ฉบับเดือนมกราคม 2548 277

ปัญหาวิชาการ / สุรางค์ เจียมจรรยา (บรรณาธิการ) 278

แบบทดสอบ CME จำนวน 5 ข้อ รหัสกิจกรรม 3-23-000-9531/0503

- โรค Bell's palsy / กัมมันต์ พันธุ์มจินดา
- การตรวจ post nasal drip ในเด็ก / อภิสสร วัฒนาศรมศิริ, อรุณวรรณ พฤทธิพันธ์
- การแก้ไขเกี่ยวกับหนังหุ้มอวัยวะเพศชาย / กฤษญา รัตนโอฬาร
- ผลกระทบของการกิน Roaccutane® เพื่อรักษาสิว / บุญชู กุลประดิษฐ์ารมณี

ปัจจัยมพากย์

สินามิทางสังคม / ไพบุลย์ สุริยะวงศไพศาล 283

คลินิก : เป็นหนึ่งใน "โครงการเผยแพร่ความรู้ทางสิ่งพิมพ์" ของมูลนิธิหมอชาวบ้านที่ประสบความสำเร็จทางเวชปฏิบัติและการใช้ยาสำหรับผู้ประกอบเวชปฏิบัติทุกสาขา จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์หมอชาวบ้าน เป็นวารสารรายเดือน จัดส่งให้แก่ผู้สมัครรับเป็นสมาชิกในอาชีพที่เกี่ยวข้องเท่านั้น

บทความ : บทความต่างๆ ที่ปรากฏในวารสารคลินิก เขียนโดยกองบรรณาธิการ และผู้เชี่ยวชาญที่ทรงคุณวุฒิต่างๆ เพื่อให้ "เป็นความรู้ที่ทันสมัย ถูกต้อง กะทัดรัด และประยุกต์ใช้งานได้"

ต้นฉบับ : ติดต่อกับต้นฉบับมาได้ที่ นายแพทย์ สุรางค์จริยา อารามานภาพ 36/6 ซอยประดิพัทธ์ 10 ถนนประดิพัทธ์ แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400 โทรศัพท์ 0-2618-4711, 0-2618-6391, 0-2619-2672 โทร 15, 16, 17 โทรสาร 0-2278-1636

อัตราค่าสมาชิก 1 ปี 600 บาท, 2 ปี 1,150 บาท, 3 ปี 1,700 บาท ทยอยปลีกลงรับละ 70 บาท โดยส่งเป็นงวดได้, หักแลกเงิน, เช็คธนาคาร หรือเช็คส่วนตัว **สิ่งจ่ายสำนักพิมพ์หมอชาวบ้าน** ยานานิตีสิ่งจ่าย ปต.ประดิพัทธ์

โฆษณา : "โฆษณาที่ลงตีพิมพ์ในวารสารคลินิกและบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอไป"

www.doctor.or.th
E-mail address : clinic@doctor.or.th
บทความต่างๆ ที่ตีพิมพ์ในวารสารคลินิกถือเป็นสิทธิ์ของวารสาร และผู้เขียน
ห้ามนำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต

ส่วนประสานงาน
นาคยา สุสุทธิ์
วิภาภรณ์ กตทอง
ธราวุฒิ จันทร์

ส่วนศิลปกรรม
กนิษฐา จิราทัณฑ์
ลมศรี แคมซัน

ส่วนสมาชิกสัมพันธ์ (0-2618-4710, 0-2278-1616)
ขวัญญา แฉงเสนาะ
ภัทรภาณต์ นัฐบุษย์

ติดต่อลงโฆษณาได้ที่ ศูนย์ผลิตซอง ซออบเรย์
โทรศัพท์ 0-2943-8787-8

จัดพิมพ์โดย
สำนักพิมพ์หมอชาวบ้าน
36/6 ซอยประดิพัทธ์ 10 ถนนประดิพัทธ์
แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400
โทรศัพท์ 0-2618-4710, 0-2278-1616
โทรสาร 0-2271-1836

บรรณาธิการ พุฒิพงษ์ พุฒิพงษ์ภา

นายแพทย์ประเทศ วัชสี

กรรมการประสานงาน

นายแพทย์อุกฤษฏ์ มลิินทางกูร

บรรณาธิการอำนวยการ

นายแพทย์สุรเกียรติ์ อชานานุกาพ

ประธานคณะกรรมการบริหาร

นายแพทย์ไพบุลย์ สุริยะวงศ์ไพศาล

รองประธานคณะกรรมการบริหาร

นายแพทย์สมบัติ ศรีประเสริฐสุข

คณะกรรมการบริหาร

นายแพทย์กัมมันต์ พันธุ์จินดา

แพทย์หญิงแก้วตา นพวงนิจำรัสเลิศ

แพทย์หญิงจินทนา แดงทศ

นายแพทย์เจ็ดชัย นพวงนิจำรัสเลิศ

นายแพทย์ดิลก กิโยทัย

นายแพทย์ทวิวงษ์ จุลกมนต์ศรี

นายแพทย์ธนา นิลชัยโกวิท

นายแพทย์ธนารีย์ สุขประดิษฐ์

นายแพทย์ธีระ กงกลางเรืองไกร

นายแพทย์ธีรชัย ยงชัยตระกูล

แพทย์หญิงณลินี อิศวโกศล

นายแพทย์บุญส่ง องค์พิพัฒน์กุล

นายแพทย์ประกอบ ผู้วิบูลย์สุข

นายแพทย์ประวิตร พิศาลบุตร

นายแพทย์ประสิทธิ์ วัฒนาภา

นายแพทย์ปิยะมิตร ศรีธรา

นายแพทย์พงษ์ศักดิ์ ชัยศิลป์วัฒนา

นายแพทย์วิชัย เขกพลจกร

นายแพทย์ศักดิ์ชัย วงศ์กิตติรักษ์

นายแพทย์สมนึก สังฆานุกาพ

แพทย์หญิงสายทิพย์ หัตถ์วิรัตน์

นายแพทย์สุทธิพร จิตต์มิตรภาพ

นายแพทย์สุเทพ สังเกต

นายแพทย์สุพจน์ พงศ์ประสพชัย

นายแพทย์สุวิจิต สุนทรธรรม

แพทย์หญิงสุรางค์ เข็มมจรรยา

แพทย์หญิงอัจฉรา สัมบุญณานนท์

นายแพทย์อำนาจ ขาลี

นายแพทย์อิทธิพร คณะเจริญ

นายแพทย์อุดม คชินทร

เภสัชกรสุภัทรี สุนงกษ

สารบัญ 3

Guideline

แนวทางปฏิบัติเวชศาสตร์ฉุกเฉิน :

254

กู่ชีพเด็กแรกคลอด-แรกเกิด (ตอนที่ 2)/สันต์ หัตถ์วิรัตน์

○ วิธีกู่ชีพเด็กแรกคลอด

- ขั้นตอนพื้นฐาน

- การช่วยหายใจ

คำถามที่ถามควรรู้ในเวชปฏิบัติทั่วไป/

259

วีรพัฒน์ สุวรรณธรรมา (บรรณาธิการ)

คำถามที่พบบ่อยเกี่ยวกับการผ่าตัดดุน้ำดี/สมคิด มิ่งพฤดี

○ เมื่อไรจำเป็นต้องผ่าตัดดุน้ำดี

○ ผ่าตัดแล้วจะหายจากโรคหรือไม่

○ การผ่าตัดนี้ทำได้ทุกโรงพยาบาลหรือไม่

○ ผ่าตัดแล้วอาจมีภาวะแทรกซ้อนอะไรได้บ้าง

เล่าสู่กันฟัง (ประวัติศาสตร์ทางการแพทย์)

ความดันโลหิต (Blood Pressure : BP)/ธีรวัฒน์ บุระวิวัฒน์

262

มุกตลกสอบวิชาทหาร

264

ปริศนาคลินิก

รายที่ 1 : Golf's finger/เขาวเรศ นาคแจ้ง

265

รายที่ 2 : Oral candidiasis/สมนึก สังฆานุกาพ

267

รายที่ 3 : มะเร็ง nasopharynx/เจริญทิพย์ เชนจิตราพันธ์

267

สารบัญ 2

บานาสาระ:

การเสียชีวิตจากการขาดอากาศ/อัมพร แจ่มสุวรรณ 230

- ชนิดของการขาดอากาศ
- การเกิดก๊าซไฮโดร
- คุณสมบัติของก๊าซ
- Suffocation
- ลักษณะการเสียชีวิตจากการขาดอากาศ
- การวินิจฉัยการเสียชีวิตที่เกิดจากการขาดอากาศจากการตรวจศพ

เวชภัณฑ์น่ารู้

ยารักษาโรคกระเพาะอาหาร/ปิตุลักษณะ อัครกุล, สุพจน์ พงศ์ประสพชัย 234

แบบทดสอบ CME จำนวน 5 ข้อ รหัสกิจกรรม 3-23-000-9530/0503

- ยาลดกรด (antacid)
- ยายับยั้งการหลั่งกรด
- ยากระตุ้นการเคลื่อนไหวของทางเดินอาหาร
- ยากลุ่ม Cytoprotective
- การกำจัดเชื้อ *Helicobacter pylori*

อาชีพเวชศาสตร์ปริทัศน์

ของฝากจากวัดย่านยาว (ตอนจบ)/ฉันทนา ผดุงทศ 245

- แหล่งของเสีย
- จัดการของเสีย
- ข้อสรุป

คู่มือหมอครอบครัว

คู่มือหมอครอบครัว 18 : เวชปฏิบัติครอบครัววัยคู่ครอง 3- 249

- ความรุนแรงภายในคู่ครอง/สายพิณ หัตถ์รัตน์
- ปัญหาความรุนแรงภายในคู่ครอง
 - วงจรความรุนแรงภายในคู่ครอง
 - รูปแบบความรุนแรงภายในคู่ครอง
 - คำถามที่ใช้คัดกรองปัญหาความรุนแรงภายในคู่ครอง

คณะที่ปรึกษา (ต่อ)

ผศ.นพ.สุชาติ อารีมิตร
คณะบดีคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ศ.นพ.สุพจน์ วุฒิกาวิน
คณะบดีคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ศ.นพ.เดชม พริ้งพวงแก้ว
อธิบดีกรมอนามัยว่าการกระทรวงสาธารณสุข
รศ.อรวรรณ จิตต์ยวธรรม
คณะบดีคณะเภสัชศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
รศ.นพ.บูรณวงศ์ เทพชาตรี
คณะบดีคณะแพทยศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ศ.ดร.จำพล ไชยติวงษ์
คณะบดีคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
น.พ.อุดมศิลป์ ศรีแสงนาม
อธิบดีกรมอนามัยว่าการกระทรวงสาธารณสุข
รศ.ดร.เจมมร จลันลวิสุธา
ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยโภชนาการ
มหาวิทยาลัยมหิดล

กองบรรณาธิการ

แพทย์หญิงจินตพงษ์ จะดี
นายแพทย์จิตร สิทธิอนันต์
แพทย์หญิงจินตนา สิริมาจิน
นายแพทย์ชาญ ฤกษ์ประเสริฐ
นายแพทย์วินัย สุภัทรวรินทร์
นายแพทย์นิพนธ์ พงษ์วินทร์
นายแพทย์วิวัฒน์ วรรณบรรณา
นายแพทย์วิวัฒน์ พลนิกร
นายแพทย์บุญชู บุตรประดิษฐารมณ์
นายแพทย์ป้าไมตรี จีรพงษ์
นายแพทย์วิเชียร วิจิตรพันธ์
นายแพทย์พันธ์ศักดิ์ สกฤษฎ์
นายแพทย์พิทยา จันทภักดิ์
นายแพทย์ชงชัช สหัตถกุล
นายแพทย์สุระวิมลระ วิรัตน์ภักดิ์
แพทย์หญิงวรรณ ตั้งเจริญเสถียร
นายแพทย์วิฑูรย์ อึ้งประพันธ์
นายแพทย์พิทยา ตันสุวรรณนนท์
นายแพทย์วิโรจน์ ชดช้อย
แพทย์หญิงสอาดรัตน์ คุณาวิศรุต
นายแพทย์สมิทธ พงศ์ไทย
นายแพทย์สมิง เกษเจริญ
แพทย์หญิงสมรพร สิริมาจิน
แพทย์หญิงสุกัญญา ศรีปรีชญานันต์
แพทย์หญิงสุมาลี นิรมานนิตย์
นายแพทย์สุรชัย ปัญญาพฤกษ์พงศ์
นายแพทย์สุพงษ์ ดวงรัตน์
นายแพทย์สุรัตน์ บุญญะการกุล
นายแพทย์เสรี ชีรพงษ์
นายแพทย์ยวิภา เตี สิวยาธร
นายแพทย์อมร สิวาธศิริ

คณะที่ปรึกษา

ค.นพ.กัมมกาล กุนาธา ปาวา
คณบดีคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ร.นพ. กิรติ ฉิมภักชีชาติ
คณบดีคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ค.นพ.เกษม วัฒนชัย
อธิบดีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

ค.นพ.เกษียร กิจจานนท์
ศาสตราจารย์เกียรติคุณ มหาวิทยาลัยมหิดล

รศ.เฉลิมชัย ชัยภักดีธรรม
คณบดีคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

นพ.ธงชัย ทวีชาชาติ
ผู้อำนวยการองค์การเภสัชกรรม

ศ.นิธิส แก้วประคับ

คณบดีคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

รศ.เจนทร์ ศรีกุลชัย
คณบดีคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

รศ.นพ.บุญยงค์ ตันศิริระ
คณบดีคณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ทพ.ประภพ วงศ์แพทย์
นายกสมาคมโรงพยาบาลเอกชนแห่งประเทศไทย

ค.นพ.ประสพศักดิ์ สุจินดา
นายกสมาคมแพทย์เวชปฏิบัติทั่วไป/เวชศาสตร์ครอบครัว ประเทศไทย

ค.คลินิก นพ.ปิยะสกล สกลสัตยาทร
คณบดีคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล
มหาวิทยาลัยมหิดล

นพ.ปิตินันท์ ณัฐจุไรจน์
รองปลัดกรุงเทพมหานคร

นพ.ไพโรจน์ นิงสานนท์
อธิบดีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

ศ.ดร.ภักดี โพธิศิริ
เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา

ค.นพ.ภิรมย์ กมรรัตนกุล
คณบดีคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ค.นพ.วิเศษ รัชตะนาวิน
คณบดีคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี
มหาวิทยาลัยมหิดล

นพ.วิชัย เทียนถาวร
ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ส.พ.ดร.สมศรี เมลาวัลย์
นายกแพทยสมาคม

ส.นพ.สมศักดิ์ ไร่ไธยา
นายกแพทยสภา

รศ.ดร.สรชชาติ พิพิธกุล
ผู้อำนวยการวิทยาลัยแพทยศาสตร์พระมงกุฎเกล้า

รศ.ดร.สิงห์ชัย แก้วนิลชัย
คณบดีคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

(มีต่อหน้าถัดไป)

สารบัญ 1

ค ล นิ ก ปี ที่ 2 1 ฉ บั บ ที่ 3 มี น า ค ม 2 5 4 8

กบรรรณาริการ

จากคตติยภูมิสู่ปฐมภูมิ/สุรเกียรติ์ อาษานานภาพ 201

ข้อคิด ชีวิต และงาน

แพทย์ดีเด่นของแพทยสภา พ.ศ. 2547 203

นายแพทย์สมสิทธิ์ ต้นสุกสว่างดีกุล

เวชปฏิบัติปริทัศน์

โรคตา

I. เทคโนโลยีใหม่ในการรักษาโรคตาในประเทศไทย/
ศักดิ์ชัย วงศ์กิตติรักษ์ 211

แบบทดสอบ CME จำนวน 5 ข้อ รหัสกิจกรรม 3-23-000-9529/0503

- โรคต้อหิน
- โรคเบาหวานจอประสาทตา
- โรคจอประสาทตาในทารกเกิดก่อนกำหนด
- โรคสายตาสั้นผู้สูงอายุ

II. เทคโนโลยีใหม่ในการวินิจฉัยและรักษาโรคต้อหิน/
มัญชิมา มะกรวัฒน์ 217

- สาเหตุการเกิดต้อหิน
- การวินิจฉัยโรคต้อหิน
- การรักษาโรคต้อหิน

III. โรคตาในผู้ติดเชื้อเอชไอวี/สุภัญญา ฉิมสุนทร 221

- มีวุ้นและเปลือกตา
- บริเวณส่วนหน้าของลูกตา
- บริเวณส่วนหลังของลูกตา

IV. พัฒนาการเกี่ยวกับเซลล์ต้นกำเนิดในทางจักษุวิทยา/
ไพศาล สหพัฒน์ 226

- Corneal limbal stem cells
- ภาวะ limbal stem cells deficiency
- สาเหตุของภาวะ limbal stem cells deficiency
- การศึกษาเกี่ยวกับเซลล์ต้นกำเนิดด้านอื่น